

P. H. CAMI: Drama na oceáne

/úprava: V. Vaněk, J. Axman/

osoby: Kapitán Okřídleného vejce
 Chovatel na vývoz
 Malý plavčík
 1. pasažer
 2. pasažer - pštros
 Sbor domorodců

31.12.96 - schůzka
 ve Sv. Janu Hlasek
 - kapitán zvoně z perníku
 - klobouk !!!

PRVNÍ DĚJSTVÍ: ODPLUTÍ

scéna představuje palubu Okřídleného vejce /STEJNĚ TAK PO CELOU HRU/

Uprostřed paluby sedí oba pasažeri. Tichá hudba a intimní osvětlení. Přichází Chovatel na vývoz a Kapitán Okřídleného vejce následování Malým plavčíkem. Chovatel a Kapitán vedou bezhlasý rozhovor, během něhož Chovatel vytáhne tabatěrku a nabídne z ní Kapitánovi. Ten s odporem odmítne. Ve chvíli otevření krabičky hudba náhle zmlkne, pak opět pokračuje, až se po jisté době vytratí. Rozhovor, do té doby bezhlasý, se stane normálně slyšitelným.

Chovatel na vývoz: Vaše loď, Okřídlené vejce, nazvaná tak pro svůj vejčitý tvar, dopraví do Číny můj náklad jedlých pavouků, kteří jsou oblíbenou pochoutkou Číňanů. Pečujte o ně dobře, kapitáne Okřídleného vejce.

Kapitán Okřídleného vejce: Spolehněte se na mne, drahý chovateli na vývoz.

Chovatel na vývoz: Srovnal jsem na jednu stranu podpalubí jedlé pavouky a na druhou stranu lovecké pavouky nebo tzv. pavouky nedůtklivce, kteří okamžitě skočí na mouchu. Do těch jsou Číňané zbláznění. /Nyní neodolá, opět otevře tabatěrku a gurmánským způsobem sní pavouka./ Máte mnoho pasažerů na této plavbě, kapitáne?

Kapitán Okřídleného vejce: Dva, jako obvykle. Stabilita mé lodi nedovoluje nalodit více pasažerů. A to jsem ještě dal vylepit výstrahu zapovídající kýčání na palubě. Stačí tak málo, aby se porušila rovnováha drahého korábu.

Ale dosti tlachání. Hodina vyplutí nastala.
CHOVATEL NA VÝVOZ: Vracím se na pevninu. Šťastnou plavbu.
/Opustí palubu/

světlo

KAPITÁN OKŘÍDLENÉHO VEJCE: /řve/ Napuště plachty!

SBOR PASAŽERŮ: /překvapeně/ Napuště plachty?...

KAPITÁN OKŘÍDLENÉHO VEJCE: Ano, mé plachty se napouštějí plynem jako balóny. Tak se nemusím starat o vítr. Ať duje čili nic, můj drahý koráb má stále plachty naduté a letí jako šipka po modrých vlnách.

SBOR PASAŽERŮ: Znamenitý nápad! Zdá se, že jsme v dobrých ruká^{ou}ch.

KAPITÁN OKŘÍDLENÉHO VEJCE: /řve/ Zvedněte kotvu! Přikryjte ji houní, ať se nezapráší, a s pomocí Boží vpřed!

hudba, tma, loď vyplouvá

↑ JAKMILE kapitán zvolá "Napuště plachty", Malý plavčík, jenž do té doby nosil na palubu vše potřebné./Hustilku, PB bombu, fén, větrák apod./, to spustí a začne pumpovat hustilkou. Během jeho usilovné práce zní rozhovor kapitána a pasažerů.

DRUHÉ DĚJSTVÍ: SETKÁNÍ

malé chvil. klas. potažen vyřato

SBOR PASAŽERŮ: Od chvíle, co Okřídlené vejce opustilo přístav, jde vše hladce. Kromě zákazu kýchání a povinnosti držet se nehybně uprostřed paluby jde vše znamenitě. Navíc stálá přítomnost jedlého nákladu v podpalubí nás zbavuje obav o naši budoucnost v případě nenadálých událostí. *graduje tadosťný tón*

NAIVNĚ jako by se neměl bát věřící pravdy u čarů (až ucc)

KAPITÁN: Zapomněl jsem vás upozornit, že v případě nebezpečí se poplašný zvonek nachází v pravé kapse mého redingotu.

1. PASAŽER: K čemu slouží ten zvonek?

KAPITÁN: To je tak. jakmile se rozpoutá prudká bouře a pasažeři mají nějaký vážný důvod ke zneklidnění, zatahají za poplašný zvonek. Okamžitě zpraven příběhnu a přečtu jim: Rady utopen-cům, malý praktický průvodce pro trosečníky. Vidíte, že se pasažeři na Okřídleném vejci nemají opravdu čeho bát.

SBOR PASAŽERŮ: To je báječné!

Na scénu se vplíží sbor domorodců.

MALÝ PLAVČÍK: Země! Země! Zdá se, že je to pobřeží!...

KAPITÁN OKŘÍDLENÉHO VEJCE: /pozoruje obzor dalekohledem/

Skutečně... Výtečně. Přistaneme, abychom nabrali vodu a nachytali čerstvé mouchy pro náš drahocenný náklad.

2. PASAŽER: Myslím, že mezi křovisky rozeznávám nějaké postavy. *trašlu unta ce*

Že by záhadní domorodci? *oznamovací zářací věta*

KAPITÁN: Domorodci?

SBOR DOMORODCŮ mezitím přijde až těsně k lodi.

2. PASAŽER: Ano, támhle. Pokud se nemýlím, vyčkávají našeho *ani se nehnu* *pojdou vedle* *klavem*
příchodu.

KAPITÁN: Zřejmě jde o jejich první setkání s civilizovanými lidmi.

Přichystejme nějaký dar, jenž odhalí naše přátelské úmysly a vnese do jejich temnoty světlo našeho průmyslového věku.

1. PASAŽER: Co takhle žárovka?

KAPITÁN: Skvělý nápad. Tak pochopí vše.

Loď přistane. Kapitán a pasažeri vystupují a blíží se k domorodcům, kteří stojí zcela nehybně. Malý plavčík odbíhá s plácačkou na mouchy na lov.

KAPITÁN: Přátelé, přestože převážíme do Číny náklad jedlých pavouků, jsme loď z kultivovaných krajů a civilizovaní lidé.

Ve snaze proměnit váš život k lepšímu vám přinášíme tento dar, který prosím přijměte.

SBOR DOMORODCŮ nehybně stojí. KAPITÁN znejistí a ohlíží se. V tu chvíli začne hrát hudba a domorodci se vrhnou na posádku Okřídleného vejce. Nastane honička v rytmu hudby. Posádce se podaří dostat na loď, i malý plavčík přibíhá na poslední chvíli zcela mimo rytmus s ulovenou mouchou a okamžitě napustí plachty. Loď odplouvá. Domorodci ji pronásledují mimicky a jinak bezslovně pronášenými vulgárními výrazy.

KAPITÁN: Naše ušlechtilé záměry ztroskotaly. Leč ^{hrom do Champagne,} nevádí. Okřídlené vejce je v pořádku a směle míří k čínským břehům, aby splnilo mé slovo a své poslání.

Celou mezeru mezi dějstvími zní hlasité oddychování a funění.

TŘETÍ DĚJSTVÍ: NEHODA

detonace, rány, zvuk poplašeného zvonku

KAPITÁN OKŘÍDLENÉHO VEJCE: /zvoní na poplašný zvonek/

Hrom do Brestu a do Toulonu! Plachty hoří! Plachty nafouklé plynem vybuchují!... Kdo způsobil požár?...

1. PASAŽER: Šapristi!... Já, ale neudělal jsem to schválně...

KAPITÁN: Jakto, vy?

1. PASAŽER: Ano. Kůže na mém čele je stížena lupusem. Sluneční paprsky si ho spletly s lupou, prošly jím a vznítily plachty.

KAPITÁN: Jsme ztraceni. Okřídlené vejce je teď nehybné. ... Bez plachet nemůže plout!...

1. PASAŽER: /navrhuje bázlivě/ Snad bychom mohli zatlačit!...

KAPITÁN: /krčí rameny/ Je vidět, že o mořeplavectví nemáte ani nejmenší solidní představu. /stranou/ Pozvedněme odvahu těch nešťastníků několika povzbudivými slovy. /řve/ Nedojde-li k nepravděpodobnému zázraku, jsme odsouzeni zemřít hladem uprostřed oceánu! Ale hrom do Eiffelky, odvahu! Nezoufejte!

Celou mezeru mezi dějstvími je naprostá tma a ticho.

ČTVRTÉ DĚJSTVÍ: HLAD

KAPITÁN OKŘÍDLENÉHO VEJCE: Už přes čtrnáct dní trčí Okřídlené vejce nehybně uprostřed oceánu! Zásoby potravin jsou vyčerpány! Moji pasažéři jsou na pokraji zoufalství! Marně pouštím každého rána jednoho pavouka z mého nákladu a vykřikují dávnou moudrost předků: "Pavouk ráno... je vyhráno!" Nic nepovzbudí odvahu těch nešťastníků!...

1. PASAŽER: Máme hlad! Máme hlad!

KAPITÁN: Jediný z pasažerů si nenaříká. To je zvláštní.

/k pasažerovi, který si nenaříká/ Copak vy nemáte hlad?

PASAŽER, KTERÝ SI NENAŘÍKÁ: Ne. Před odjezdem jsem předvídal všechna nebezpečí dlouhé plavby. A učinil jsem potřebná opatření.

KAPITÁN: Jaká?

PASAŽER, KTERÝ SI NENAŘÍKÁ: Obratný chirurg mi nahradil žaludek žaludkem pštrosa. Tak se teď mohu živit čímkoli. Třeba ten^{to} zvonek /vezme a spolkuje poplašný zvonek/ utiší na nějakou chvíli můj hlad.

napadl
Farrera

11102 (1000)

da se vzít publiku

KAPITÁN: Hrom do levoboku! Kdo vám dovolil sníst poplašný zvoněk?

PASAŽER - PŠTROS: Promiňte mi!... Byl tak lákavý!...

KAPITÁN: /vyletí/ Hrom do pravoboku! Teď chápu, kam se poděla má fotografie, kterou už dva dny marně hledám! Pán si z ní bezpochyby udělal strouhané zelí!... /hněvivě křičí/
A teď mu ležím v žaludku!...

1. PASAŽER: Křik nic nepomůže. Musíme najít řešení. Protože nemůžeme jako tady pán /ukáže na pasažera-pštrosa/ polykat zvonky, fotografie a jiné zboží, navrhuji, aby bylo otevřeno podpalubí a my mohli v zájmu zachování života na této lodi jít z nákladu jedlých pavouků.

KAPITÁN: To nepřichází v úvahu! Slíbil jsem drahému chovateli na vývoz, že pavouky dopravím do Číny. Naše situace není natolik beznadějná, abychom se uchýlovali k řešení tak zoufalému.

1. PASAŽER: V tom případě navrhuji, abychom tahali stéblo slámy a určili, kdo má být první sněden!

VŠICHNI zblednou. Tahají stéblo slámy třesoucícma se rukama. Klidný je jen 1. pasažer.

KAPITÁN: Osud určil malého plavčíka...

MALÝ PLAVČÍK je zdrcen.

SBOR PASAŽERŮ: Tomu téměř stoletému starci říkáte malý plavčík?

KAPITÁN: Ano. Je plavčíkem už od dvanácti let. Jeho inteligence mu nikdy nedovolila překročit tento hodnostní stupeň. Vypadá starší, ale je mu teprve devadesát šest let.

PASAŽER-PŠTROS: Bude vůbec požitelný? *(nadhled nad věcí - plavčíkem s trochou soustruhy v oku - jaldci soustruhy)*

1. PASAŽER: /ironicky/ S vaším žaludkem určitě.

MALÝ PLAVČÍK: /vrhá se na kolena/ Ve jménu mé sladké Paimpolanky, která mne očekává v bretonské zemi, dopřejte mi ještě den do zítřka, než mne sníte! Jestli do té doby nenajdu prostředek, jak uvést Okřídlené vejce do pohybu, vždycky budete mít dost času upravit si mě podle své chuti.

KAPITÁN OKŘÍDLENÉHO VEJCE: Budiž! S ohledem na Paimpolanku, která na něho čeká v bretonské zemi, a nejistou stravitelnost, se večeře odkládá na zítřek.

dámony veslá na celé dlaně

PASAŽER-PŠTROS: /radostně poskakuje/ Bravo, kapitáne, bravo!...

KAPITÁN: Neposkakujte mi tu takhle! Je to k nesnesení... S tím zvonkem v žaludku tropíte hrozný rámus!

MALÝ PĚŠČÍK: /s očima stále k nebi/ Panenko Maria Plougastelská, vnukni mi nějaký nápad a já obětuji námořnickému životu svého jediného syna, berního aspiranta!... Matičko nebeská, přines mi vnuknutí... Já už nebudu žvýkat žvýkáci tabák!...

PÁTÉ DĚJSTVÍ: ZACHRÁNĚNÍ

Stejná dekorace, nazítří ráno.

KAPITÁN OKŘÍDLENÉHO VEJCE: /VSTUPUJE NA PALUBU/ Hrom do Bretaně... do Čehokoliv!... Co to vidím?... Loď pluje! Honem svolíme pasažéry! Leč sapristi! Pasažér-pštros má můj zvoněk v žaludku! ... Ach! Mám nápad! /Vrhne se na pasažéra-pštroso, zvedne jej do výšky a zatřepe jím zuřivě. Zvoněk je slyšet ze žaludku./

PASAŽÉŘI: /vstávají/ Co se ^{nespale} děje? Ach! Co to vidíme? Okřídlené vejce pluje!... Má plachty! → *naivně do diváku*

MALÝ PĚŠČÍK: Ano. Jsme zachráněni a já nebudu sněden!... Dnes v noci jsem vypustil celý náklad šedesáti pěti tisíc jedlých pavouků do stěžňoví. V několika hodinách utkali ty obrovské plachty, které s pomocí větru uvedly do chodu náš drahý koráb!...

SBOR PASAŽERŮ: Ať žije malý ^{gesto standardní} /devadesátiletý/ a vynalézavý plavčík!

KAPITÁN OKŘÍDLENÉHO VEJCE: /dojatým hlasem k malému plavčíkovi/ Jmenuji tě námořníkem!... A od nynějška až do konce této plavby ti udělují čestnou hodnost sběrače rozuteklého nákladu jedlých pavouků!...

S MALÝM PĚŠČÍKEM To štěstím švihne. Kapitán ho chytí a zatřepe jím. Během děkování herců se malý plavčík probere.